

9. maj 2019  
Sagsnr. 18/04343  
SOJAAN

## **AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET**

**MILJØ- OG  
FØDEVAREKLAGENÆVNET**  
Toldboden 2  
8800 Viborg

### **STADFÆSTELSE af indskærpelse i sag om fremvisning af risiko-analyse i Læsø Kommune**

Tlf. 72 40 56 00  
CVR-nr. 37795526  
EAN-nr. 5798000026070  
nh@naevneneshus.dk  
naevneneshus.dk

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter hygiejneforordningens artikel 5, stk. 4, litra a,<sup>1</sup> jf. fødevarelovens § 58 a, stk. 1.<sup>2</sup>

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fødevarestyrelsens indskærpelse af 5. juli 2018 med følgende ændring i indskærpelsens ordlyd:  
”Virksomheden skal kunne fremvise en skriftlig risikoanalyse, der er dækkende for virksomhedens aktiviteter, på Fødevarestyrelsens anmodning.”

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.<sup>3</sup>

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

<sup>1</sup> Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne.

<sup>2</sup> Lovbekendtgørelse nr. 999 af 2. juli 2018 om fødevarer.

<sup>3</sup> Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

## **1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet**

Indskærpelsen er den 12. juli 2018 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af virksomheden.

Klager har navnlig anført, at:

- klager aldrig før er blevet præsenteret for kravet om risikoanalyse, og
- klager var kommet til at tage risikoanalysen med hjem.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.2.

## **2. Sagens oplysninger**

### *2.1 Den påklagede indskærpelse*

Fødevarestyrelsen konstaterede ved et kontrolbesøg den 5. juli 2018, at klager ikke kunne fremvise en skriftlig risikoanalyse.

Det fremgår af kontrolrapporten, der blev udfyldt under kontrolbesøget, at klager havde følgende bemærkninger til de konstaterede forhold:

”Det vil blive bragt i orden.”

Fødevarestyrelsen indskærpede mundtligt under kontrolbesøget, at virksomheden skal kunne fremvise en skriftlig risikoanalyse, der er dækkende for virksomhedens aktiviteter. Indskærpelsen med klagevejledning fremgår ligeledes af kontrolrapporten.

Indskærpelsen medførte gebyrbelagt, opfølgende kontrol.

Det fremgår ikke af sagens oplysninger, at klager har udbedt sig en skriftlig begrundelse for indskærpelsen.

### *2.2 Klagens indhold*

Klager har bemærket, at fødevarekontrollerne gennem de sidste 25 år overordnet er afviklet på fornuftig vis, men at kontrolbesøget den 5. juli 2018 har været en undtagelse.

Det er oplyst, at Fødevarestyrelsen kom på kontrolbesøg en dag, hvor klager var på fastlandet, samt at klagers medarbejder ikke kunne finde egenkontrolmappen, da den ikke lå hvor den plejede. Det er endvidere oplyst, at klagers medarbejder under tilsynet har kontaktet klager telefonisk, men at klager sad i møde og ikke kunne hjælpe i farten. Klager har derudover oplyst, at klagers medarbejder fik besked på at oplyse Fødevarestyrelsen om, at klager var tilbage i virksomheden om eftermiddagen eller senest dagen efter tilsynet.

Klager har endvidere anført en række klagepunkter omkring de tilsynsførendes opførsel overfor klagers medarbejdere under kontrolbesøget.

Vedrørende den manglende egenkontrolmappe har klager oplyst, at klager ved en fejl var kommet til at tage egenkontrolmappen fra 2018 med hjem, da mappen fra 2017 skulle arkiveres.

Klager har desuden anført en række bemærkninger omkring udskiftning af tæppegulvbelægninger på lager og depotrum, gulvtæppet i det andet depot med service, fryser og køl, opbevaring af juice, personaletoliet, knivholder og papirholder i køkkenet, særligt med henvisning til, at disse forhold ikke før er blevet påtalt.

Det er derudover anført, at klager aldrig er blevet præsenteret for et krav om fremvisning af risikoanalyse før, hvorfor klager ikke har haft en risikoanalyse at fremvise. Klager har desuden givet udtryk for, at Fødevarestyrelsen var ude på at finde noget, så styrelsen kunne udføre et ekstra kontrolbesøg mod betaling.

Endelig har klager oplyst, at fremtidige tilsyn kun må foregå med klagers medvirken, at klager ønsker en forklaring på den nye praksis og at få det gebyrbelagte, opfølgende kontrolbesøg annulleret.

Klager har den 17. juli 2018 indsendt supplerende bemærkninger til klagen. Det er heri anført, at klager som lille virksomhed ikke har mulighed for og tid til at sætte sig ind i al lovgivning på fødevareområdet.

Det er derudover anført, at klager ikke umiddelbart er bekendt med at have en risikoanalyse, som klager åbenbart har haft i mange år. Klager har forklaret dette med, at der i mange år har været en ledende medarbejder, som har taget sig af disse ting. Hertil har klager oplyst, at den ledende medarbejders opgaver i de seneste to år er tilfaldet klager.

Klager har oplyst, at der i forbindelse med renovering af kontoret forrige efterår blev foretaget en kraftig oprydning, herunder også af den skuffe, hvor mange års materialer vedrørende Fødevarestyrelsens kontrolbesøg blev opbevaret. Hertil er det anført, at risikoanalysen herved må være bortkommet.

Det er endelig anført, at indskærpelsen er uproportional, og klager har stillet spørgsmålstejn ved, hvorfor Fødevarestyrelsen ikke har bedt om at se risikoanalysen ved kontrolbesøget i maj 2018.

### *2.3 Fødevarestyrelsens bemærkninger til klagen*

Fødevarestyrelsen har den 2. august 2018 sendt sine bemærkninger til klagen. Det fremgår af bemærkningerne, at indskærpelsen er givet i medfør af hygiejneforordningens artikel 5, stk. 4, litra a.

Fødevarestyrelsen har indledningsvis bemærket, at der ikke er givet sanktioner under kontrolbesøget, der vedrører klagers gulvbelægning, personaletoilet og placering af papirholder i køkkenet. Der er i den forbindelse henvist til kontrolrapporten, hvoraf det fremgår, at disse forhold er kontrolleret uden anmærkninger med vejledning fra Fødevarestyrelsen.

Fødevarestyrelsen har endvidere bemærket, at styrelsens kontrol bliver udført som en stikprøvekontrol, hvilket betyder, at ikke alle lovgivningsområder og alle emner under hvert lovgivningsområde bliver kontrolleret ved hvert kontrolbesøg. Det er hertil oplyst, at det imidlertid skal sikres, at alle relevante lovgivningsområder i den enkelte virksomhed bliver kontrolleret inden for en periode på tre år. Fødevarestyrelsen har på denne baggrund anført, at klagers egenkontrol, herunder risikoanalysen, vil blive kontrolleret løbende, samt at der ikke gælder et krav om, at Fødevarestyrelsen skal gennemgå risikoanalysen ved hvert kontrolbesøg.

Det er i bemærkningerne oplyst, at Fødevarestyrelsen ved et kontrolbesøg den 24. maj 2018 har kontrolleret klagers dokumentation for egenkontrol uden anmærkninger, samt at klagers risikoanalyse ikke blev kontrolleret ved dette kontrolbesøg.

Fødevarestyrelsen har desuden bemærket, at klagers risikoanalyse blev kontrolleret ved kontrolbesøg den 23. maj 2013, den 3. juli 2014, den 1. juli 2015 og den 20. juli 2016, samt at det blev konstateret, at klager havde en skriftlig risikoanalyse, som Fødevarestyrelsen ikke havde nogen anmærkninger til. Der er i forlængelse heraf henvist til kontrolrapporten af 20. juli 2016, hvoraf det fremgår, at klager havde en risikoanalyse for klagers aktiviteter, samt at klager havde udpeget relevante kritiske kontrolpunkter. Fødevarestyrelsen har på denne baggrund vurderet, at der ikke på kontroltidspunktet har været grundlag for at påstå, at klager ikke har udarbejdet en skriftlig risikoanalyse, idet det er dokumenteret, at klager tidligere har haft en skriftlig risikoanalyse. Fødevarestyrelsen har på denne baggrund tillige fastholdt, at klager har overtrådt kravet om fremvisning af en skriftlig risikoanalyse på Fødevarestyrelsens anmodning.

Det er anført, at det er forholdene på kontroltidspunktet, som er afgørende, hvorfor Fødevarestyrelsen har vurderet, at det ikke har betydning for indskærpelsens ordlyd, at klager efter kontrolbesøget har oplyst, at risikoanalysen muligvis er blevet fjernet ved renovering i virksomheden. Fødevarestyrelsen har hertil oplyst, at det fremgår af den oprindelige klage af 12. juli 2018, at klager var kommet til at tage mappen med risikoanalysen med, da den skulle arkiveres. Det er hertil anført, at det er uklart, om klager har haft en risikoanalyse på kontroltidspunktet, men at det er ubestridt, at denne ikke kunne fremvises ved kontrolbesøget.

Til klagers bemærkning om, at klager ikke tidligere har været præsenteret for kravet om en skriftlig risikoanalyse, har Fødevarestyrelsen anført, at det er klagers ansvar at sikre, at klager overholder fødevarelovgivningen,

herunder kravet om, at klager skal kunne fremvise en skriftlig risikoanalyse.

Fødevarestyrelsen har endvidere anført, at en opdateret og korrekt risikoanalyse altid skal være tilgængelig i virksomheden enten elektronisk eller i papirform, så de tilsynsførende kan kontrollere dokumentet, hvorfor det hverken er en undskyldende omstændighed, at klager ikke har kendt til kravet om en risikoanalyse, eller at klager ikke har været til stede under kontrolbesøget. Det er endvidere oplyst, at det er klagers ansvar at sikre, at klager kan leve op til kravene i fødevarelovgivningen på alle tidspunkter, herunder at klager kan fremvise en skriftlig risikoanalyse, når styrelsen har anmodet om det ved et kontrolbesøg.

Fødevarestyrelsen har desuden bemærket, at styrelsens kontrolbesøg som udgangspunkt bliver udført uanmeldt for at give et reelt øjebliksbillede af en virksomhed. Det er oplyst, at dette medfører, at en virksomhed ikke må kontaktes før den tilsynsførende ankommer, idet formålet med kontrollen kan forspildes. På baggrund af dette har styrelsen anført, at kontrolbesøget som udgangspunkt ikke kan blive udsat til senere på dagen eller dagen efter, fordi virksomhedens ejer ikke er til stede.

Endelig har Fødevarestyrelsen bemærket, at en indskærpelse er den mildeste retsfølge, som styrelsen kan vælge, når der er konstateret en overtrædelse af fødevarelovgivningen. Hertil er det oplyst, at det forhold, at overtrædelsen er sket som følge af en fejl, ikke medfører, at overtrædelsen ikke skal sanktioneres, samt at Fødevarestyrelsen ikke har fundet, at overtrædelsen var af bagatelagtig karakter.

### **3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse**

#### ***3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse***

Det følger af § 11, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag fundet anledning til at behandle omfanget af kravet om fremvisning af risikoanalyse.

Efter nævnets vurdering er der ikke med klagen i øvrigt fremkommet forhold, der kan føre til ændringer af førsteinstansens afgørelse.

#### ***3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger***

Ledere af fødevarevirksomheder skal indføre, iværksætte og følge en fast procedure eller faste procedurer, der er baseret på HACCP-principperne, jf. hygiejneforordningens artikel 5, stk. 1. Disse procedurer kaldes egenkontrol.

Ledere af fødevarevirksomheder forelægger den kompetente myndighed bevis for, at de overholder stk. 1, i den form, den kompetente myndighed anmoder om, jf. hygiejneforordningens artikel 5, stk. 4, litra a.

Ledere af fødevarevirksomheder sikrer, at produktionen, forarbejdningen og distributionen i alle led, som er under deres kontrol, er i overensstemmelse med de relevante hygiejnebestemmelser i hygiejneforordningen, jf. hygiejneforordningens artikel 3.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at klager ikke har overholdt hygiejneforordningens artikel 5, stk. 4, litra a.

Nævnet har ved vurderingen lagt vægt på, at den tilstedeværende medarbejder ikke kunne fremvise en skriftlig risikoanalyse på Fødevarestyrelsens anmodning. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at det af kontrolrapporterne af 23. maj 2013, 3. juli 2014, 1. juli 2015 og 20. juli 2016 fremgår, at risikoanalysen er blevet kontrolleret og fundet i orden. Nævnet vurderer på denne baggrund, at klager har haft en skriftlig risikoanalyse, der var dækkende for klagers aktiviteter, men at denne ikke er blevet fremvist under kontrolbesøget.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder endvidere, at klagers manglende kendskab til den indskærpede regel ikke kan føre til indskærpelsens bortfald. Nævnet har lagt vægt på, at det er klager, som fødevarevirksomhedsleder, der bærer ansvaret for at kende og overholde reglerne, jf. hygiejneforordningens artikel 3. Nævnet vurderer på denne baggrund ligeledes, at klager er ansvarlig for, at de tilstedeværende medarbejdere har adgang til at kunne fremvise risikoanalysen i overensstemmelse med hygiejneforordningens artikel 5, stk. 4, litra a.

### *3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse*

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fødevarestyrelsens indskærpelse af 5. juli 2018 med følgende ændring i indskærpelsens ordlyd: ”Virksomheden skal kunne fremvise en skriftlig risikoanalyse, der er dækkende for virksomhedens aktiviteter, på Fødevarestyrelsens anmodning.”